

ПРИЛОЖЕНИЕ
КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

на ЗК"МОТОР-93"
към 31 декември 2022 год.

1. Учредяване, регистрация и правен статут на отчитащата се кооперация

ЗК „Мотор 93” е земеделска кооперация, учредена през 1993 г. и вписана в Агенцията по вписванията под № 828040542 със седалище и адрес на управление с.Бабук, ПК: 7573, общ.Силистра, ул.“Дочо Михайлов“, № 53.

Кооперацията е с предмет на дейност: „Производство на селскостопанска продукция върху собствени, арендувани и или наети земи, нейната преработка и реализация в землището на с.Бабук и други землища, извършване на единични и комплексни услуги на стопанствата на член-кооператорите, фермери, арендатори и други земеделски производители, осъществяване на промишлени и странични дейности, разрешени от законите в Република България с цел по-пълното използване на материалните, трудовите и финансовите ресурси, откриване на работни места и увеличаване доходите на член-кооператорите. Осъществяване самостоятелно или в съдружие с други организации и лица вътрешна и външна търговия със земеделски и други незабранени със закон стоки.”

Кооперацията е с двустепенна форма на управление: Общо събрание на член кооператорите, Управителен съвет, Контролен съвет и председател на кооперацията.

Управителният съвет е с мандат от четири години, избран от общото събрание през 2022 година с дата на изтичане на мандата 14.05.2026 година.

Със същия мандат е избран от общото събрание и председател на УС Ненко Тодоров Лесев.

Контролните функции се осъществяват от Контролен съвет, избран от общото събрание с дата на изтичане на мандата 14.05.2026 година.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на 09.05.2023г.

2. Значими счетоводни политики.

2.1. База за изготвяне

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен в съответствие с Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия (СС). Сравнителната информация за предходния отчетен период е изградена на счетоводната база визирана в приложимите СС.

Счетоводните стандарти определят формата, структурата и съдържанието на съставните части на финансовия отчет и отговаря на нуждите на външния потребител. Всяка съществена статия се представя отделно. В отчета не е допуснато компенсиране на активи и пасиви. В отчета информацията е сравнима с предходни периоди и могат да се правят съответните изводи. Всички данни в настоящия финансов отчет са представени в хиляди лева.

2.2. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, на база текущо начисляване, при спазване приетата счетоводна политика, непроменена през целия отчетен период. Валидността на принципа на действащо предприятие зависи от осигуряване на собствена и наета земеделска земя за обработване и осигуряване на необходимата техника.

През отчетния период кооперацията продължи да работи по правилата, приети със счетоводната политика и принципи за текущо счетоводно отчитане, движението на

документите и използваните регистри, осигуряващи спазване на хронологията за отразената от счетоводните документи информация. Спазването на основните принципи за водене на счетоводството са намерили отражение в прилаганите правила. Текущото начисляване, независимо от момента на плащането и принципът на действащо предприятие са заложи в основата на отчета.

Инвентаризацията на активите и пасивите на кооперацията е извършена и съобразена с изискванията на чл.28 от ЗС, което от своя страна е гаранция за вярно и честно представяне на информацията в ГФО.

Кооперацията прилага принципа на текущото начисляване на операциите и събитията. Приходът от тях се отразява в счетоводните регистри и се включва във финансовия отчет към момента на възникването му, а не при плащането на паричните средства. Разходите се признават във финансовия отчет на базата на връзката им с приходите. Кооперацията подлежи на задължителен одит от регистриран експерт-счетоводител. Освен това кооперацията е длъжна да публикува (оповестява) ГФО заверен от експерт-счетоводителя, заедно с доклада за дейността и решенията на събранието на пълномощниците за разпределение на печалбата в Агенцията по вписванията.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена и себестойност на произведената продукция.

2.3. Използване на приблизителни счетоводни оценки и предположения

Изготвянето на финансов отчет по СС изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения, които да се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви. През отчетния период ръководството се е стремяло при осъществяване на сделки и стопански събития да ги оценява по реалните /историческите/ им стойности и в незначителна степен да използва приблизителна оценка.

2.4. Управление на финансовите рискове

2.4.1. Факторите на финансовите рискове

Дейността на кооперацията е изложена на финансови рискове свързани главно с неблагоприятни стопански години – предимно влиянието на сушата и на ниските изкупни цени на земеделската продукция. Негативно влияние оказва и непрекъснатото повишение на цените на препарати, торове, горива и др.

В хода на обичайната си дейност кооперацията може да бъде изложена на различни финансови рискове. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск.

Кредитният риск е рискът, че едната страна на финансовия инструмент ще причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидният риск е рискът, че дружеството би могло да има затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

Ръководството на кооперацията поддържа оптимално количество свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност за покриване на текущите задължения. Това се постига посредством системата на финансово планиране, като паричните постъпления и плащания се координират от гледна точка на срочност и размери.

2.4.2. Лихви по банкови кредити

През 2018 година кооперацията е закупила трактор „VALTRA S394“ по договор за банков инвестиционен кредит в размер на 368 х.лв. за срок на погасяване 5 г. В края на отчетния период задължението по договора за инвестиционен кредит е 24 х.лв. изцяло краткосрочно задължение.

През 2020г. кооперацията е закупила трактор STEYR CVT 6240 по договор за банков инвестиционен кредит в размер на 231 х.лв. за срок на погасяване 5 г. В края на отчетния период задължението по договора за инвестиционен кредит е 185 х.лв. от което 46 х.лв. краткосрочни и 139 х.лв. дългосрочни.

През 2021г. кооперацията е закупила трактор КЕЙС по договор за банков инвестиционен кредит в размер на 323 х.лв. за срок на погасяване 5 г. В края на отчетния период задължението по договора за инвестиционен кредит е 161х.лв. от което 81 х.лв. краткосрочни и 80 х.лв. дългосрочни.

През отчетния период кооперацията е закупила Директна сеялка SLY BOSS и Бункер за течна тор по договор за финансиране в размер на 228 х.лв. за срок на погасяване 5 г. В края на отчетния период задължението е 197 х.лв. от което 46 х.лв. краткосрочни и 151 х.лв. дългосрочни.

Задълженията по договорите за финансов лизинг няма.

2.4.3 Ликвидност

Кооперацията поддържа оптимални парични наличности за осигуряване на постоянна ликвидност и платежоспособност. През определени периоди на дружеството му се налага да ползва кредити за оборотни средства, краткосрочни, инвестиционни и лизинг.

2.4.4 Действащо предприятие

Кооперацията изготвя годишния финансов отчет на принципа на действащо предприятие, на база текущо начисляване, при спазване приетата счетоводна политика, непроменена през целия отчетен период. Ръководството прави оценка по отношение наличието на съществена несигурност, свързана със събития или условия, която може да покаже значителни съмнения относно способността на кооперацията да продължи като действащо предприятие към края на отчетния период.

Валидността на принципа на действащо предприятие зависи от структурата на вземанията, които в своята съществена част произтичат от конюнктурата на пазара и от борсовите цени за реализация на селскостопанска продукция.

На ръководството не са известни данни, които водят до несигурност относно възможността предприятието да продължи своята дейност. Намеренията му по отношение на бъдещото съществуване са то да продължи да изпълнява всички свои дейности. Поради това активите и пасивите на кооперацията са осчетоводени при прилагане на принципа за действащо предприятие.

Необходимо е да отбележим, че възникналата ситуация с военния конфликт между Русия и Украйна и свързаните с него икономически санкции и други мерки, предприети от правителствата по света продължава, което оказва негативно влияние върху дейността на кооперацията.

Очакванията на ръководството са, че земеделската кооперация може да бъде засегната непряко или ще има значителни несигурности по отношение на потенциалното му косвено въздействие. Това са потенциални колебания в цените на селскостопанската продукция, цените на енергията и горивата, торове, семена, препарати, резервни части, машини и специфичен селскостопански инвентар, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и др. Поради непредсказуемостта на този конфликт, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния ефект върху дейността на кооперацията.

Въпреки това ръководството счита, че предприятието е действащо, няма планове и намерения, нито обективни индикации за преустановяване на дейността или същественото и намаляване в обозримо бъдеще (12 месеца след датата на отчета).

2.5. Дефиниция и оценка на елементите на счетоводния баланс

2.5.1 Дълготрайни нематериални активи

Кооперацията притежава дълготрайни нематериални активи, които са с нулева балансова стойност.

2.5.2 Дълготрайни материални активи

Дълготрайни материални активи	2022г.	2021г.
Земеделски земи	1112	959
УП имоти		
сгради	1093	1172
машини и производствено оборудване и апаратура	1282	1149
Съоръжения и други	178	87
Предоставени аванси и ДА в процес на изграждане	190	231
отсрочени данъци	13	15
Общо:	3868	3613

Дружеството прилага изискванията на СС 16.

Дълготрайните материални активи имат натурално-веществена форма, използват се за производствени и административни цели, и се очаква да се използват през повече от един отчетен период.

Първоначално всеки дълготраен материален актив се оценява по цена на придобиване (историческа цена), която включва покупната цена и всички преки разходи. След първоначалното признаване като актив, се отчита по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и евентуална обезценка. Прилага се линеен метод на амортизиране на дълготрайните активи. Начислените амортизации се отчитат като разход и като коректив за срока на използване на актива.

Кооперацията е възприела стойностен праг на същественост - 700 лева.

Дълготрайните материални активи по балансова стойност са 3855 х.лв. при 3598 х.лв. за предходната година и са увеличени с 257 хил.лв., в резултат на увеличение от закупена земеделска земя, машини и други дълготрайни активи и намаление от начислената амортизация.

Преглед за обезценка

Извършен е преглед на всички значимите ДМА и други активи към 31 декември 2022 година с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на активите не надвишава възстановимата и не се налага обезценка.

Промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите:

През текущия и предходния отчетен период не са извършени промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

Дълготрайни активи в процес на създаване

Към 31 декември 2022 г. дълготрайни активи в процес на създаване са 49 х.лв. ,

2.5.3 Дългосрочни финансови активи

Дружеството не притежава дългосрочни финансови активи.

2.5.4 Материални запаси

Материални запаси	2022г.	2021г.
суровини и материали	864	125
незавършено производство	1491	989
продукция и стоки	2382	1070
Предоставени аванси	-	-
Общо:	4737	2184

Кооперацията прилага изискванията на СС 2.

Материалните запаси се оценяват по цени на придобиване. Оценката на потреблението им е извършена по метода на средно претеглената цена.

Незавършеното производство е оценено по стойността на основните производствени разходи. Продукцията от биологичните активи по отделни култури се оценява по себестойност в предвид на това, че не съществуват пазарно определени и наложили се цени.

По тези съображения са приложени изискванията на т. 3.14 от СС 41 Земеделие. Базата за разпределение на общо-производствените разходи в стойността на продукцията е стойността на изразходваното гориво от ССТ по видове култури. В края на годината материалните запаси са оценени по по-ниската между нетната им реализируема стойност и отчетната им стойност. Има стоково материални запаси, които са дадени в залог за обезпечаване на пасиви по ползваните кредити.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година кооперацията извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност. Към 31.12.2022 год. кооперацията няма залежали резервни части, стоки и материали, не е извършило обезценка на материали предвид на това, че не са възникнали условия за прилагане на т.3 от СС2.

2.5.5 Вземания

Вземания	2022г.	2021г.
Вземания от клиенти		
Други вземания	533	596
<i>в т.ч.</i>		
Вземане от МЗ за субсидии	455	559
Надвнесен корпоративен данък	32	0
ДДС за възстановяване	38	22
Авансова рента	7	7
Други вземания	1	8
Общо:	533	596

Вземанията са представени в баланса по номиналната им стойност. Отписват се като несъбираеми, когато ръководството прецени, че не могат да бъдат направени повече разумни усилия за събирането им. Съдебни и присъдени вземания в края на отчетния период няма.

Няма заведени съдебни дела от кооперацията срещу контрагенти, също няма и заведени срещу кооперацията съдебни дела.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите на реда „Други разходи“.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане се прави преценка каква част от него е обезпечена. Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %. В края на отчетния период няма извършена обезценка вземания, тъй като не са възникнали предпоставки за това.

2.5.6 Парични средства

Парични средства	2022г.	2021г.
Парични средства в лева в брой	4	9
Парични средства в лева в банки	539	314
Парични средства във валута в банки	2	2
Общо:	545	325

Паричните средства са оценени по номиналната им стойност.

За целите на съставянето на отчета за паричните потоци, парите и паричните еквиваленти са представени, като неблокирани пари в банки и в каса. Паричните средства в чуждестранна валута при текущото им потребление, се оценяват по централен курс в деня на операцията. В края на всеки месец се преоценяват по централен курс на БНБ. Разликите от валутни курсове, се отчитат като финансов приход / разход за периода на възникването им.

Дружеството трудно поддържа достатъчно парични наличности за осигуряване на постоянна ликвидност и платежоспособност, затова се налага да ползва кредити. Към края на 2022 г. коефициентите на ликвидност бележат незначително подобрение. На база на посочените стойности в Справката за икономическите коефициенти може да се смята, че дружеството е повишило ликвидността си през отчетния период.

2.5.7 Разходи за бъдещи периоди

Разходите за бъдещи периоди включват финансови разходи за бъдещи периоди по лизингови договори и разходи за бъдещи периоди по застрахователни полици и абонаменти. Разходите за бъдещи периоди са в размер на 9 х.лв, които ще бъдат признати като текущи разходи в следващия отчетен период.

2.5.8 Записан капитал

Записаният капитал включва основен и допълнителен капитал.

Основният капитал е представен по неговата номинална стойност. Към 31.12.2022 г. записаният основен капитал е в размер на 668 хил.лв. вписан в книгата на член-кооператорите при 858 х.лв. за предходната година. Намалението е главно от прекратяване на членството на кооператори, които не отговарят на условията разписани в Устава на кооперацията, след решение на ОС, както и от прехвърлени дялови вноски на починали член-кооператори в текущи задължения за изплащане на наследниците. През отчетния период няма решение за капитализиране на дивидент.

В отчета за собствения капитал е показано движението на капитала и промените, които са настъпили през годината, включително и след решението на Общото събрание на пълномощниците за покриване на загубата от предходната година.

2.5.8 Резерв от последващи оценки

Кооперацията не е извършвала преоценки в предходни периоди и през отчетния период и няма преоценъчни резерви.

2.5.10 Резерви и печалби

Отчетени са резерви в размер на 4883 хил. лв., от които законови резерви в размер на 4710 х.лв. и допълнителни резерви в размер на 173 хил.лв. Кооперацията няма неразпределена печалба. С решение на ОС през текущата година печалбата от предходната 2021 год. в размер на 1704 х.лв. е разпределена за дивиденти 172 х.лв., в законови резерви 50 х.лв., в инвестиционни резерви 1450 х.лв., в други резерви 32 х.лв..

Размерът на текущата печалба след данъчно облагане е 1380 х. лв. Тази сума е обект на разпределение от Събранието на пълномощниците в следващия отчетен период.

2.5.11 Задължения

Краткосрочни задължения	2022г.	2021г.
Към финансови предприятия	1647	200
Към доставчици	332	8
Задължения за дивиденти	33	14
Задължения за ликвид. дялове	206	79
Задължения за ренти	113	135
Задължения към персонала	33	38
Задължения за компенсирани отпуски	9	5
Осигурителни задължения	9	10
Осигуровки за отпуски	2	2
Данъчни задължения	12	11
Задължения по лизингови договори		
Други задължения		14
Общо:	2387	509
Дългосрочни задължения	2022г.	2021г.
Към финансови предприятия	359	371
Задължения гаранции на УС	4	4
Общо:	363	375

Начислена рента за 2022 г. е 2556 х.лв., от нея е изплатена общо 2485 х.лв., остатък за изплащане 69 х.лв. Остатъкът от минали години за изплащане е 44 х.лв. или общо 113 х.лв. Неизплатените дивиденди в края на 2022 година са 33 х.лв., дялови вноски на член-кооператори, дължими за изплащане – 206 х.лв.

Задълженията в лева са оценени по стойността на тяхното възникване. В раздела на задълженията кооперацията отчита увеличение с 1866 х.лв. спрямо 2021 година.

Провизии

Провизии за задължения се начисляват в Отчета за приходите и разходите и се признават в счетоводния баланс в случаите, когато възникне правно или конструктивно задължение в резултат на минали събития и е вероятно погасяването на задължението да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се оценяват и коригират ежегодно на основата на най-добрата приблизителна оценка, която ръководството е направило за необходимост от изтичане на икономическа изгода, в случай че те бъдат уредени към датата на изготвяне на финансовия отчет.

Към 31.12.2022 г. кооперацията има начислени провизии за задължения към персонала за неползвани компенсируеми отпуски в размер на 9 х.лв. и осигуровки върху тях 2 х.лв., или общо 11 х.лв.. Кооперацията не отчита разходи и не признава задължения за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране. Тези обезщетения за пенсиониране се включват във финансовия отчет при пенсиониране на лицето.

Други провизии

Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица няма. В полза на банката кредитор за обезпечение на ползваните кредити са учредени ипотeki на недвижими имоти и са направени залози на дълготрайни материални активи, материални запаси и готова продукция.

Изводи:

-Анализът на показателите за капиталовата структура показва:

Намаление на дългосрочните задължения със 12 х.лв., което представлява увеличение на дългосрочните задължения към общия капитал от 3,75% на 5,57%.

Увеличение на краткосрочните задължения с 1878 х.лв., което представлява увеличение на краткосрочните задължения към общия капитал от 24,63% на 7,67%.

Увеличение на собственият капитал с 1095 х.лв. от реализираната печалба за текущия период и от преотстъпения корпоративен данък. Въпреки това собственият капитал бележи намаление към общия капитал от 71,51% на 86,75%.

Коефициентът на финансовата автономност намалява от 6,60% на 2,52%

Коефициента на задлъжнялост се увеличава от 0,15% на 0,40% .

Балансовата стойност на дълготрайните материални активи е с 3053 х.лв по-малка от собствения капитал. Това показва, че обезпечеността на активите е 1,79 пъти със собствен капитал, а останалите са със задължения .

Размерът на текущите активи (материални запаси , вземания и паричните средства) надвишава с 3065 х.лв размера на текущите задължения.

Вземанията са в размер на 533 х.лв, паричните средства 545 х.лв. общо 1078 х.лв , а текущите задължения са 2750 х.лв.

-Анализ на имуществената структура:

Относителния дял на дълготрайните активи е 39,78 %, а на краткотрайните активи е 60.22% от общата сума на актива.

В дълготрайните активи остава висок дялът на земи и сгради 57,20 % , а на машини, оборудване и други е 42,80 %.

2.6.Дефиниция и оценка на елементите на Отчета за приходи и разходи

2.6.1 Амортизация на дълготрайните активи

Амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи са начислявани, като последователно е прилаган линейният метод, на база полезния живот на активите, определен от ръководството на дружеството, както следва:

- Сгради - 25 години
- Съоръжения - 5 години
- Машини и оборудване - 5 години
- Транспортни средства - 6,7 години
- Стопански инвентар - 6,7 години

Преносната стойност на дълготрайните активи се преглежда за евентуална обезценка при промяна в условията на тяхната експлоатация, което би довело до нейната невъзстановимост. При наличие на такива условия стойността им се намалява до тяхната възстановима стойност. Стойността на обезценката се включва в отчета за приходи и разходи. През 2021 година в ЗК“Мотор 93“ такива обезценки не са извършени, тъй като ръководството счита, че не е имало основание за това.

2.6.2 Признаване на приходите и разходите

Основните приходи на кооперацията са, както следва:

Приходи	2022г.	2021г.
Продажба на продукция	6512	6021
Продажба на стоки	65	1
Продажба на услуги	48	38
Увеличение на запаси от ГП и НП	1815	1222
Разходи за придобиване на ДМА стоп.начин		1
Приходи от финансираня	788	964
Приходи от продажба на ДМА		2
Отписани задължения		99
Други приходи	55	3
Общо:	9283	8351

Разходи	2022г.	2021г.
Намаление на запасите от ГП и НП		
Разходи за материали в т.ч.	3239	2430
Разходи за семена	351	444
Разходи за торове	1262	737

<i>Разходи за препарати</i>	103	700
<i>Разходи за горива</i>	367	318
<i>Разходи за резервни части</i>	135	136
<i>Разходи за ел. енергия</i>	47	21
<i>Разходи за вода</i>	3	12
Разходи за външни услуги в т.ч.	2727	2362
<i>Разходи за рента</i>	2557	2145
<i>Разходи за текущ ремонт</i>	26	22
<i>Разходи за нает транспорт</i>		3
<i>Разходи за застраховки</i>	16	45
<i>Съобщителни и куриерски услуги</i>	11	11
<i>Разходи за консултантски и правни услуги</i>	8	6
Разходи за амортизации	455	394
Разходи за възнаграждения, в т.ч.:	1002	873
<i>Разходи за компенсируеми отпуски</i>	-9	-6
Разходи за осигуровки, в т.ч.:	174	152
<i>Разходи за осигуровки за отпуски</i>	-2	-1
Други разходи	109	195
<i>Балансова стойност на прод. Активи</i>	65	1
<i>Данъци и такси</i>	9	6
<i>Обезценка продукция</i>	0	160
<i>Други разходи</i>	35	29
Общо:	7706	6406

Приходите от продажби и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях. Това се отнася и за начислените ренти и субсидии, които са намерили отражение в отчетите, въпреки че е възможно средствата да не са изплатени / рентите/ и съответно да не са получени / субсидиите/ към края на отчетния период.

Разходите са отчетени по икономически елементи, съгласно изискванията на Закона за счетоводството. Осчетоводяването им в група 60 става съобразно класификацията им в Закона за счетоводството и счетоводните стандарти. Сметките от група 60 са приключени своевременно с група 61.

Освен разглеждане на регламентиранияте като задължителни показатели за рентабилност, ефективност, ликвидност, финансова автономност, в кооперацията се разглеждат и някои специфични за земеделието показатели.

1. Коефициент на рентабилност на земеползването

	2022 г.	2021 г.
Финансов резултат	1380 х.лв	1704 х.лв
= ----- = 58,11 лв ,		----- = 70,06 лв
Използвани земеделски земи	23749 дка	24320 дка

Изразява размера на печалбата/загубата на 1декар реколтирана през годината земеделска земя. През отчетния период финансовият резултат е печалба.

2.Коефициент на ефективност на растениевъдството /общо/

	2022 г.	2021 г.
Приходите от дейността	6625	6060
= ----- = 278,96 лв.		----- = 249,18 лв.
Засетите площи	23749 дка	24320 дка

Изразява размера на приходите от дейността на един декар засята и реколтирана площ. Показателят може да бъде изчислен и по отделните култури.

2.6.3 Финансови приходи и разходи

Финансови приходи и разходи	2022г.	2021г.
Финансови приходи	0	0
Финансови разходи в т.ч	39	28
Разходи за лихви	13	11
Други разходи	26	17

2.6.4. Данъчно облагане и отсрочени данъци

Съгласно българското законодателство дружеството дължи данък върху печалбата в размер на 10% върху облагаемата печалба съгласно данъчните правила на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Кооперацията е със счетоводна печалба в размер 1538 хил.лв., в т.ч. печалба от оперативната дейност в размер на 1577 хил.лв., и от финансовата дейност ЗК отчита загуба в размер на 39 х.лв., дължаща се на лихви и такси по банкови заеми и лизинг .

Счетоводният финансов резултат загуба 1538 х. лв. се преобразува, за да се получи облагаемата данъчна печалба/загуба, както следва:

Увеличения с :

- начислените годишни счетоводни разходи за амортизации 455 х.лв.;
- счетоводна балансовата стойност на отписаните активи 0 х.лв.;
- разходите представляващи доход за физически лица (начислена но неизплатена рента -

2022г.) – 70 х.лв.;

- неплатени доходи на УС - 7 х.лв.

- разходи от липси и брак 0 х.лв.;

- разходи по натрупващи се неизползвани отпуски за 2022г. както и осигуровките за сметка на работодателя - 11 х.лв.

- обезценка на продукцията - 0 х.лв

- загуба от лично ползване - 43 х.лв

- глоби и документ.необосн.р-ди - 1 х.лв.

Всичко увеличения 587 х.лв.

Намаления с:

-начислената годишната данъчна амортизация в данъчно амортизационния план за 2022 г. - 455 х.лв.

-данъчна стойност на отписаните активи 0 х.лв.;

-признаване за данъчни цели на непризнатите разходи по чл.42 –изплатените наеми и ренти през 2022г. начислени до 2021 г. 75 х.лв.

- платени доходи на УС - 9 х.лв.

-признаване за данъчни цели изпл. отпуски и осиг. през 2021 г. – 7 х.лв.

Всичко намаление 546 х.лв.

В резултат на преобразуването на счетоводната печалба е получена данъчна печалба 1579 х.лв. за 2022 г. лв., в т. ч. от освободена дейност 1540 х.лв. и облагаема дейност 39 х.лв. Начислен е 158 х.лв корпоративен данък съгласно изискванията на законите и счетоводните стандарти при 10% данъчна ставка. Преотстъпен корпоративен данък по чл. 189б от ЗКПО – за стопанската 2022 г. 90 х.лв, авансови вноски 100 х.лв. , остава надвнесен корпоративен данък 32х. лева.

През 2022 година кооперацията е внесла в Републиканския бюджет авансови вноски за корпоративен данък в размер на 100 хил.лв. Полагащ се корпоративен данък за внасяне по ГДД след преотстъпване – 68 х.лв. Остава надвнесен корпоративен данък в размер на 32 х.лв.

При преобразуване на счетоводния финансов резултат в данъчно облагаем се отчитат отсрочени данъчни активи и пасиви на основа на балансовия метод. Отсрочените данъчни активи се признават само, ако е вероятно тяхното възстановяване при наличието на облагаема печалба в бъдещи периоди. Отсроченият данъчен актив за неплатена рента на физически лица е в размер 11 х.лв., за неползвани компенсируеми отпуски и осигуровки 1 х.лв, за неизплатени доходи на физ. лица по чл.42 от ЗДДФЛ - 1 х.лв., за обезценка на вземания – 0 х.лв. Общо отсрочените данъчни временни разлики са 13 х.лв., посочени в актива на баланса.

2.6.5.Средно списъчният състав на кооперацията през текущия период е 39 човека:

Категория длъжности	
ръководители	1
аналитични специалисти	3
техници и приложни специалисти	2
помощен административен персонал	5
машинни оператори и квалиф	17
професии, неизискващи спец.квалификация	9

37

2.6.7.Дивиденсти

През текущата година съгласно решение на Общото събрание на кооперацията печалбата от предходната 2021 година в размер на 1704 х.лв. е разпределена както следва:

- дивидент върху дяловия капитал - 20 %	172х. лв.
- за увеличаване Фонд Инвестиции-	1450х. лв.
- за увеличаване Фонд Резервен-	50х. лв.
-за увеличаване Фонд Други резерви-	20х. лв.
-за увеличаване Фонд Социални дейности-	12х. лв.

2.6.8. Оповестяване на свързаните лица и сделките с тях

Свързани лица със земеделската кооперация са член кооператорите, които са и собственици с дяловото си участие в капитала. През годината сделките със свързаните лица са основно от начислени и изплатени дивиденди, предоставяне на селскостопански услуги и обработки на земята за лично ползване, а също и изкупуване на произведена от тях селскостопанска продукция. За ползваната от кооперацията земя се начислява и изплаща рента.

През годината извършените сделки между свързаните лица са по пазарни цени. По извършените през годината сделки няма необичайни условия и отклонения от пазарните цени и вземанията и задълженията между свързаните лица са оповестени.

2.7 Събития след датата на баланса

Няма възникнали събития след датата на баланса, които да доведат до промяна или рекласификация на балансови пера.

Необходимо е да отбележим, че възникналата ситуация с военния конфликт между Русия и Украйна и свързаните с него икономически санкции и други мерки, предприети от правителствата по света продължава, което оказва негативно влияние върху дейността на кооперацията.

Очакванията на ръководството са, че земеделската кооперация може да бъде засегната непряко или ще има значителни несигурности по отношение на потенциалното му косвено въздействие. Това са потенциални колебания в цените на селскостопанската продукция, цените на енергията и горивата, торове, семена, препарати, резервни части, машини и специфичен селскостопански инвентар, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и др. Поради непредсказуемостта на този конфликт, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния ефект върху дейността на кооперацията.

Въпреки това ръководството счита, че няма да бъде засегната оценката на принципа - предположение за действащо предприятие в годишния финансов отчет на дружеството към 31 декември 2022 година в обозримо бъдеще (12 месеца след датата на отчета).

Дата 26.04.2023 година.

Ръководител:.....

/Иванко Лесев/

Съставител:.....

/Здравка Пенчева/